

ตำรา ศัลยศาสตร์

พื้นฐานศัลยศาสตร์และอาการของโรคศัลยกรรม
สำหรับแพทย์เวชปฏิบัติทั่วไป

Essential Surgical Symptomatology
and Sciences for *General Practitioner*

ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 3

10045307

ห้องสมุด วพบ. สุรินทร์

บรรณาธิการ

วุฒิชัย ธนาพงศธร

ธวัชชัย ตูลวรรณนะ

ภาควิชาศัลยศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์

Copyright @ 2015

สารบัญ

		หน้า
Chapter 1 Principle and basic surgical sciences		1
บทที่ 1 การประเมินสภาพคนไข้ก่อนผ่าตัด Preoperative surgical assessment	ปริญญา อัครานุรักษ์กุล	3
บทที่ 2 ระบบกลไกของของเหลว เกลือแร่และสารอาหาร Fluid electrolyte and nutrition	วิชิต วิริยะโรจน์	9
บทที่ 3 ระบบการแข็งตัวของเลือดและการให้สารเลือด Hemostasis and transfusion	ดลฤดี สองทิต	27
บทที่ 4 สรีระภาวะของสภาวะช็อก Shock : Physiologic perspective	สมเกียรติ วัฒนศิริชัยกุล	39
บทที่ 5 พยาธิสภาพของความดันในช่องกะโหลกศีรษะสูง Pathophysiology of increase intracranial pressure	ภูษงค์ อิศรกุล	57
บทที่ 6 กายภาพและสรีรวิทยาด้านศัลยกรรม Practical surgical anatomy and physiology	สมเกียรติ วัฒนศิริชัยกุล	67
บทที่ 7 กระบวนการหายของแผลและการดูแลบาดแผล Wound healing and care	วรรณภา เลิศสุขสวัสดิ์	97
บทที่ 8 การติดเชื้อด้านศัลยกรรม Surgical infection	วุฒิชัย ธนาพงศธร	113
บทที่ 9 สภาวะแทรกซ้อนหลังการผ่าตัด Postoperative complications	ปริญญา อัครานุรักษ์กุล	129
 Chapter 2 Common surgical symptomatology and common surgical diseases		 137
บทที่ 10 การอักเสบของผิวหนังและเนื้อเยื่อจากการติดเชื้อ Skin and soft tissue infection	วุฒิชัย ธนาพงศธร	139
บทที่ 11 ก้อนที่ผิวหนังและก้อนใต้ผิวหนัง Skin and subcutaneous mass	ธนา บุญสินสุข & วุฒิชัย ธนาพงศธร	149
บทที่ 12 ก้อนที่คอ Neck mass	วิฑูรย์ อังกิจไพบูลย์	161
บทที่ 13 ก้อนที่เต้านม Breast mass	ดลฤดี สองทิต	177
บทที่ 14 ก้อนที่ท้อง Abdominal mass	ธวัชชัย ตูลวรรณนะ	191
บทที่ 15 ก้อนที่ถุงอัณฑะ Scrotal mass	อนุรักษ์ ดาวลอย & สมเกียรติ นามประดิษฐ์	197
บทที่ 16 กลืนลำบาก Dysphagia	วิชิต วิริยะโรจน์	211
บทที่ 17 ปวดเจ็บหน้าอก Chest pain	วิชาญ วิรุรวาณิชย์	225

บทที่ 18	ปวดท้อง Abdominal pain	ณรงค์ชัย ยิ่งศักดิ์มิ่งคล	233
บทที่ 19	ปวดหลังส่วนล่าง Low back pain	อภิวัฒน์ แก้วประดิษฐ์	245
บทที่ 20	ปวดบริเวณปากทวารหนัก Anal pain	ภาสกร ผาสุขดี	257
บทที่ 21	ตัวเหลืองตาเหลือง Jaundice	วิจิต วิริยะโรจน์	275
บทที่ 22	อาเจียนเป็นเลือด Hematemesis	หริรักษ์ ยอดยิ่ง	287
บทที่ 23	ถ่ายเป็นเลือด Bleeding per rectum	สรรค์ สาธรวิริยะพงศ์	301
บทที่ 24	ปัสสาวะเป็นเลือด Hematuria	ภาวนี ศรีหล้า	311
บทที่ 25	ขาบวม Leg edema	ภาสกร ผาสุขดี	321
บทที่ 26	เส้นเลือดขอดที่ขา varicose vien	ธวัชชัย ตูลวรรณนะ	331
บทที่ 27	แผลเรื้อรังที่ขา Chronic leg ulcer	กรวิร์ เทพสัมฤทธิ์พร	337
บทที่ 28	บาดแผลไฟไหม้น้ำร้อนลวก Burn	พูนพิศมัย สุวะโจ	345
บทที่ 29	ความผิดปกติของการขับถ่ายปัสสาวะ Voiding dysfunction	ภาวนี ศรีหล้า	359
บทที่ 30	อวัยวะเพศชายไม่แข็งตัว Erectile dysfunction	ศรายุทธ วิริยะศิริพงศ์	367
บทที่ 31	ปวดหัวจากการบาดเจ็บที่ศีรษะและต้นคอ Headache attributed to head and neck trauma	ไกรยศ เกียรติสุนทร	375
Chapter 3 Common surgical problems in ethics and laws			385
บทที่ 32	ปัญหาด้านจริยธรรมที่พบบ่อยทางศัลยกรรม Common surgical ethic problems		387
32.1	การเห็นดีไปยินยอมก่อนผ่าตัด Surgical informed consent	วุฒิชัย ธนาพงศธร	389
32.2	การเจาะเลือด HIV ก่อนผ่าตัด Pre-operative HIV screening test	วุฒิชัย ธนาพงศธร	389
32.3	การบอกความจริงแก่ผู้ป่วย Tell the truth	วุฒิชัย ธนาพงศธร	390

32.4	การสื่อสารที่ล้มเหลว Communication Failure	วุฒิชัย ธนาพงศธร	391
32.5	การบอกข่าวร้าย Tell the bad news	วุฒิชัย ธนาพงศธร	392
32.6	สภาวะสมองตาย Brain death	ภูษงค์ อิศรกุล	394
32.7	ผลการผ่าตัดที่ไม่เป็นไปตามความคาดหวัง Unexpected surgical result	วุฒิชัย ธนาพงศธร	397
32.8	เหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ที่เกิดจากการผ่าตัด Surgical iatrogenic adverse events	วุฒิชัย ธนาพงศธร	398
32.9	คำประกาศสิทธิผู้ป่วย Thai Patient Right (TPR)	วุฒิชัย ธนาพงศธร	399
32.10	ข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยการรักษาจริยธรรม แห่งวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. 2549 (หมวด 1 - 9) Thai medical council declaration for medical ethics : 2006 (Item 1-9)	วุฒิชัย ธนาพงศธร	399
32.11	เกณฑ์มาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรม ของแพทยสภา พ.ศ.2555 Professional standard for medical practitioners 2012	วุฒิชัย ธนาพงศธร	403

Chapter 4 Surgical quality 413

บทที่ 33	ระบบคุณภาพด้านศัลยกรรม Surgical quality system	วุฒิชัย ธนาพงศธร	415
บทที่ 34	การบริหารจัดการความปลอดภัยและความเสี่ยงของคนไข้ Patient safety and risk management	วุฒิชัย ธนาพงศธร	427